

Centrālā statistikas pārvalde

2020

Informatīvais apskats

ABSOLVENTU MONITORINGA REZULTĀTI

2017. gada absolvējušo dati

Informatīvajā apskatā Centrālā statistikas pārvalde (turpmāk – Pārvalde) iepazīstina ar 2017. gada augstskolu absolventu ekonomisko aktivitāti un nodarbinātību 2018. gada nogalē. Dati sagatavoti atbilstoši 2019. gada 25. jūnija Ministru kabineta noteikumiem Nr. 276 „Valsts izglītības informācijas sistēmas noteikumi”.

Sadaļas par absolventu ienākumiem 2018. gadā sagatavošanai izmantoti Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk – VID) dati no gada ienākumu deklarācijām, mikrouzņēmumu nodokļa deklarācijām, deklarācijām par ienākumu no kapitāla, paziņojumiem par fiziskajām personām izmaksātajām summām, darba devēja ziņojumiem, pašnodarbinātā ziņojumiem, sezonas laukstrādnieku ziņojumiem un iedzīvotāju ienākumu nodokļa pārskatiem par fizisko personu – nerezidentu gūtajiem ienākumiem un samaksāto nodokli Latvijas Republikā.

Ekonomiskās aktivitātes statuss un nodarbinātība noteikta, izmantojot VID un citu administratīvo reģistru datus, bet bezdarbnieka statuss konstatēts, izmantojot Nodarbinātības valsts aģentūras (turpmāk – NVA) datus.

Emigrācijas dati sniegti atbilstoši Pārvaldes sagatavotajam iedzīvotāju skaita un migrācijas novērtējumam.

1. 2017. GADA ABSOLVENTU DEMOGRĀFISKIE RĀDĪTĀJI

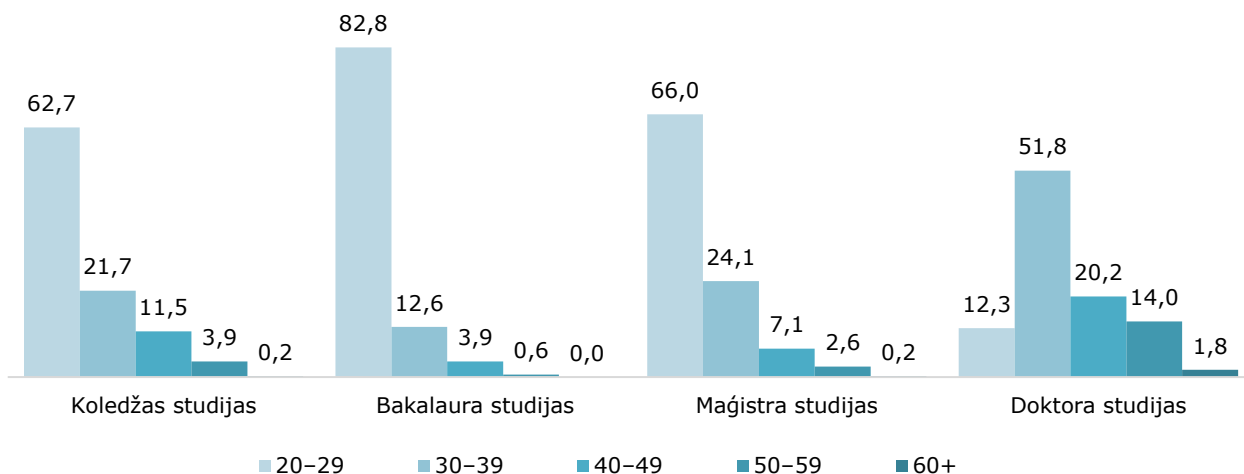
2017. gadā augstākās izglītības iestādes absolvēja vairāk nekā 14 tūkstoši studentu, no kuriem 63 % bija sievietes. Informatīvajā apskatā iegūtie augstākās izglītības līmeņi tiek klasificēti 4 pakāpēs:

Līmenis	Lietotais saīsinājums tekstā
Pirmā līmeņa profesionālā augstākā izglītība	Koledžas studijas
Bakalaura studijas (ieskaitot profesionālo); otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība ar studiju ilgumu 1–2 gadi	Bakalaura studijas
Maģistra studijas (ieskaitot profesionālo); otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība ar studiju ilgumu 5 gadi	Maģistra studijas
Doktora studijas	Doktora studijas

Lielākā daļa (72,5 %) no studiju beidzējiem bija vecumā līdz 29 gadiem. 52,0 % pabeidza bakalaura studijas. Tikai doktora studijās vairāk nekā puse beidzēju (51,8 %) bija vecuma grupā 30–39 gadi.

Lielākais absolventu īpatsvars (38,7 %) 2017. gadā bija sociālo zinātņu, komerczinību un tiesību programmās, kam seko veselības aprūpes un sociālās labklājības programmas – 16,9 %.

Augstākās izglītības iestāžu absolventu sadalījums pēc pabeigtā augstākās izglītības līmeņa un vecuma grupas 2017. gada nogalē
(procentos)

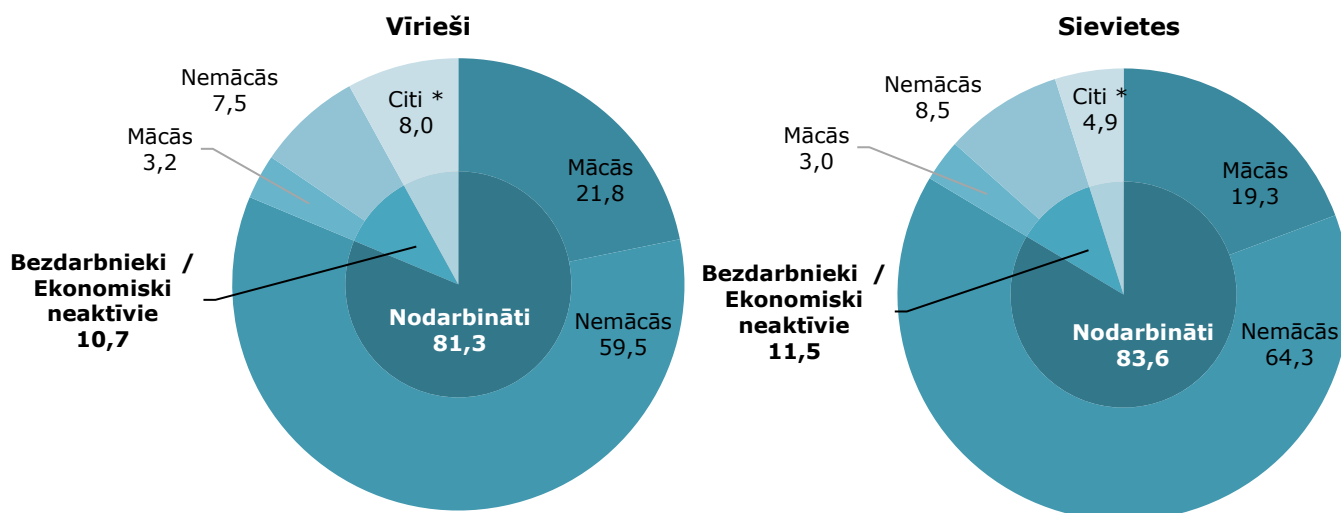

2. TURPMĀKĀ IZGLĪTĪBA UN NODARBINĀTĪBA

2018. gada nogalē 81,4 % no 2017. gada absolventiem bija nodarbināti, savukārt bezdarbnieka statusā bija 2,9 % absolventu, bet ekonomiski neaktīvi – 8,2 %. 24,4 % no nodarbinātājiem paralēli darba gaitām turpināja studijas, savukārt no ekonomiski neaktīvajiem studijas turpināja 29,2 %.

Kopumā nodarbinātības līmenis sievietēm bija augstāks (83,6 %) salīdzinājumā ar 81,3 % absolventu vīriešu. Taču vīrieši biežāk nekā sievietes pēc studijām turpināja mācības – 25,8 % vīriešu un 22,8 % sieviešu pēc augstākās izglītības iegūšanas turpināja studēt.

Augstākās izglītības iestāžu absolventu sadalījums pēc aktivitātes statusa un dzimuma 2018. gada nogalē
(procentos)

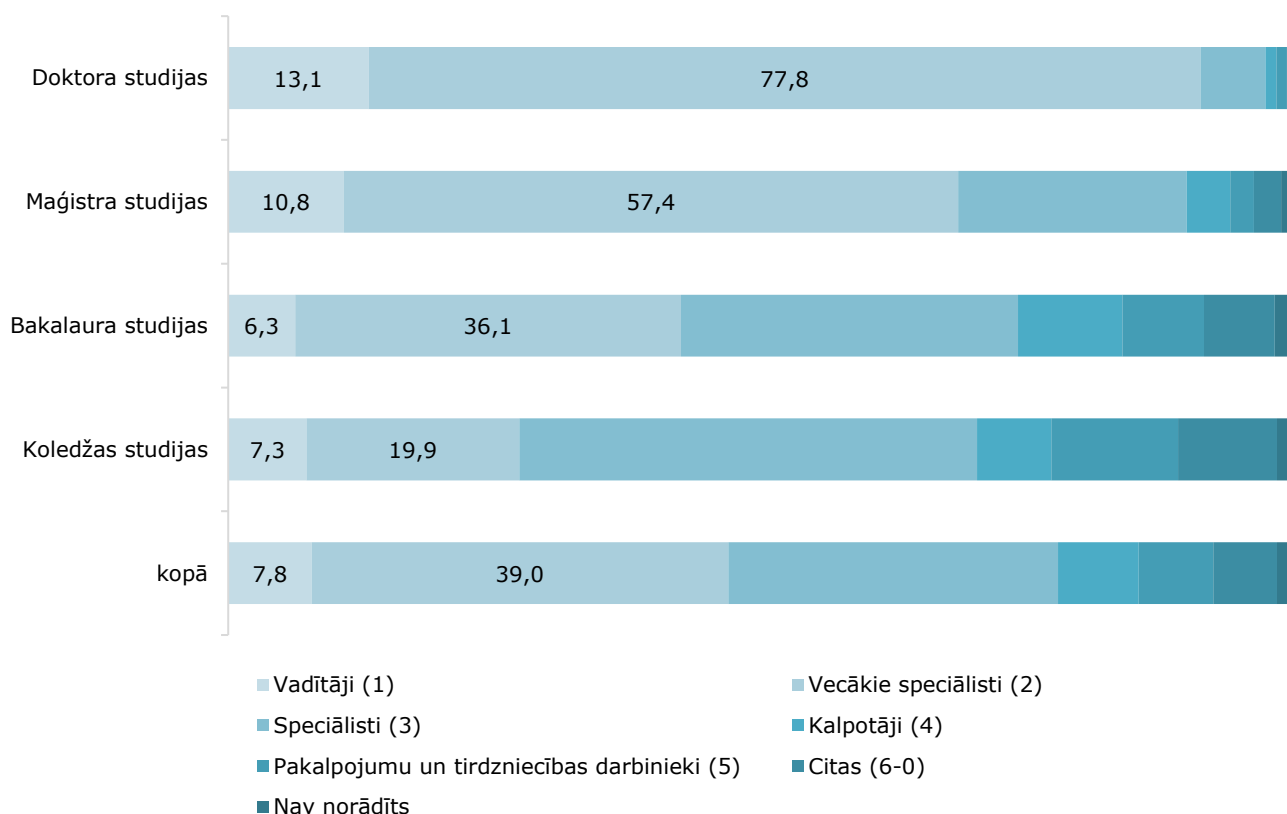
* Personas, kurām ir isās uzturēšanās atļaujas, nav personas koda vai trūkst informācijas administratīvajos datos.

3. ABSOLVENTU PROFESIJAS

77,6 % augstākās izglītības iestāžu absolventu bija nodarbināti trīs augstākā līmeņa profesiju pamatgrupās – vadītāji, vecākie speciālisti un speciālisti. Gandrīz visi doktora studiju absolventi (97 %) strādā kādā no šīm profesiju pamatgrupām, starp maģistra studiju absolventiem – 89,6 %, bakalaura studiju absolventiem – 73,9 %, bet koledžas studiju absolventu vidū 70 % bija vadītāji, vecākie speciālisti vai speciālisti.

Gan sievietēm, gan vīriešiem pēc augstākās izglītības iegūšanas visizplatītākā profesiju pamatgrupa ir vecākie speciālisti, attiecīgi 41,2 % un 34,8 %. Savukārt starp doktorantūras beidzējiem – attiecīgi 82,8 % un 68,6 %.

Nodarbināto augstākās izglītības iestāžu absolventu sadalījums pēc profesijas pamatgrupas un pabeigtā augstākās izglītības līmeņa 2018. gada nogalē
(procentos)

Vairāk nekā 90 % absolventu no sešām augstākajām izglītības iestādēm (Rīgas Stradiņa universitātes, Rīgas Ekonomikas augstskolas, Rīgas Juridiskās augstskolas, Jāzepa Vītola Latvijas mūzikas akadēmijas, Valsts robežsardzes koledžas, Valsts policijas koledžas) bija nodarbināti trīs augstākā līmeņa profesiju pamatgrupās. Savukārt visi Latvijas Nacionālās aizsardzības akadēmijas absolventi ir nodarbināti 0 pamatgrupā (Nacionālo bruņoto spēku profesijas).

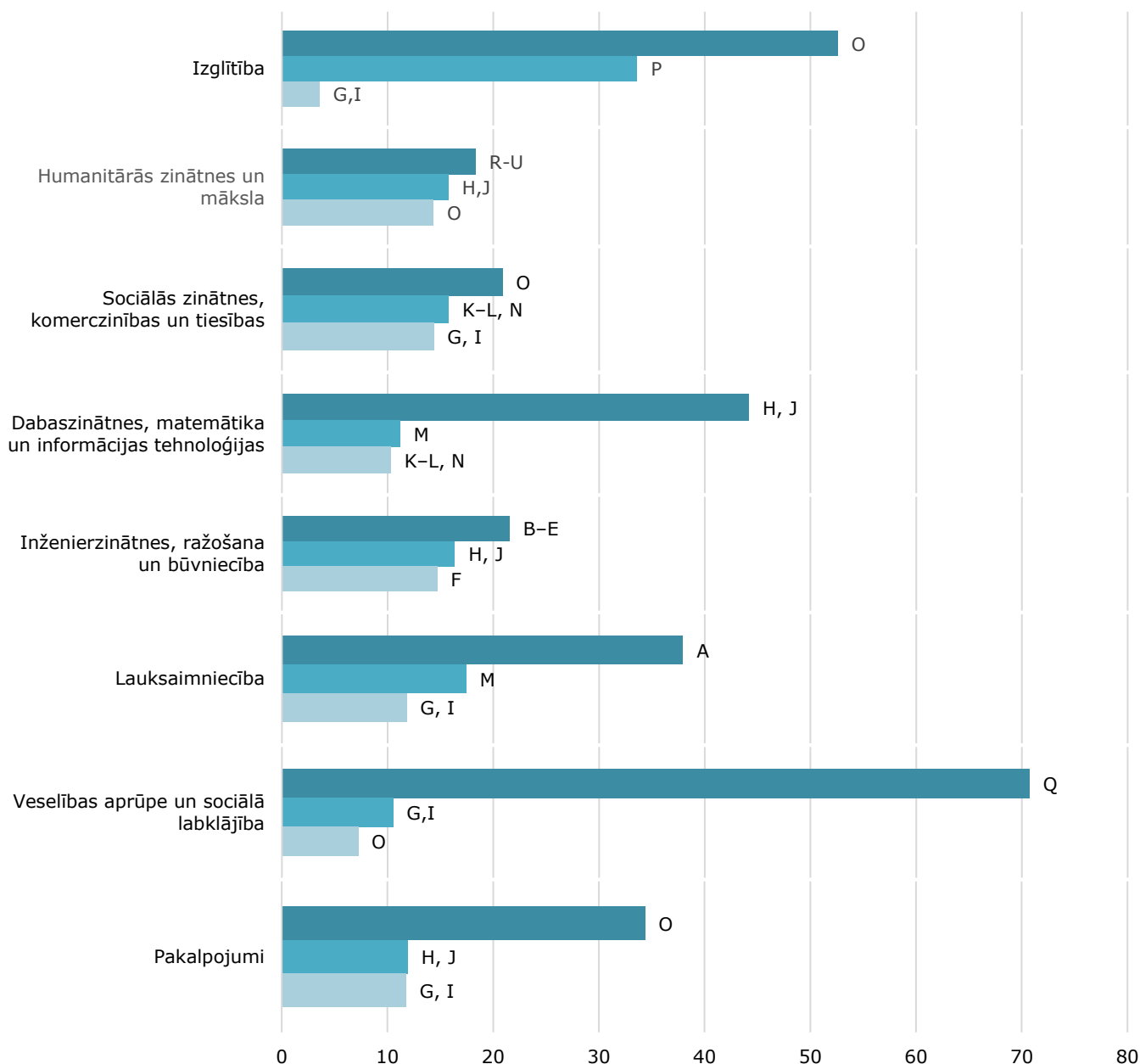
4. STUDIJU BEIDZĒJU NODARBINĀTĪBAS NOZARES UN NODARBINĀTĪBAS LĪMENIS

Sagatavotie dati ļauj vērtēt absolventu studiju tematiskās grupas atbilstību tālākai profesijas izvēlei. Lielākā daļa veselības aprūpes un sociālās labklājības programmu beidzēji turpina strādāt izvēlētajā virzienā – 98,3 % zobārstniecības studiju beidzēji strādā kā zobārsti vai zobārstu asistenti un palīgi; 87 % ārstniecības studiju beidzēji strādā kā ārsti vai veselības aprūpes jomas speciālisti; 70,7 % sociālās labklājības studiju beidzēji strādā kā sociālās labklājības jomas vadītāji, sociālā darba un konsultāciju vecākie speciālisti, sociālā darba speciālisti; 78 % pedagogu studiju beidzēji kā izglītības jomas vecākie speciālisti vai izglītības jomas vadītāji. Nākamā skaitliski būtiska daļa ir fizikālo zinātņu un dzīvo dabas zinātņu studiju beidzēji, kuri darbu turpina kā zinātnieki, dabas zinātņu vecākie speciālisti un speciālisti – attiecīgi 58,5 un 51,5 %.

Pabeidzot pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studijas, populārākā nozare nodarbinātajiem ir veselības un sociālās aprūpes nozare – tajā strādāja 26,8 % absolventu, savukārt, iegūstot doktora grādu, populārākā nozare ir izglītība – 42,4 % ir nodarbināti tajā. 20,4 % 2017. gada absolventu ir nodarbināti valsts pārvaldē¹, aizsardzībā un obligātajā sociālajā apdrošināšanā (īpaši maģistra studiju absolventi).

¹ Atbilstoši Saimniecisko darbību statistiskajai klasifikācijai (NACE 2. red.) pašvaldību iestādēm (tai skaitā skolas, mūzikas skolas, bibliotēkas, kultūras nami u.c.) tiek lietots kods 84 "Valsts pārvalde un aizsardzība; obligātā sociālā apdrošināšana".

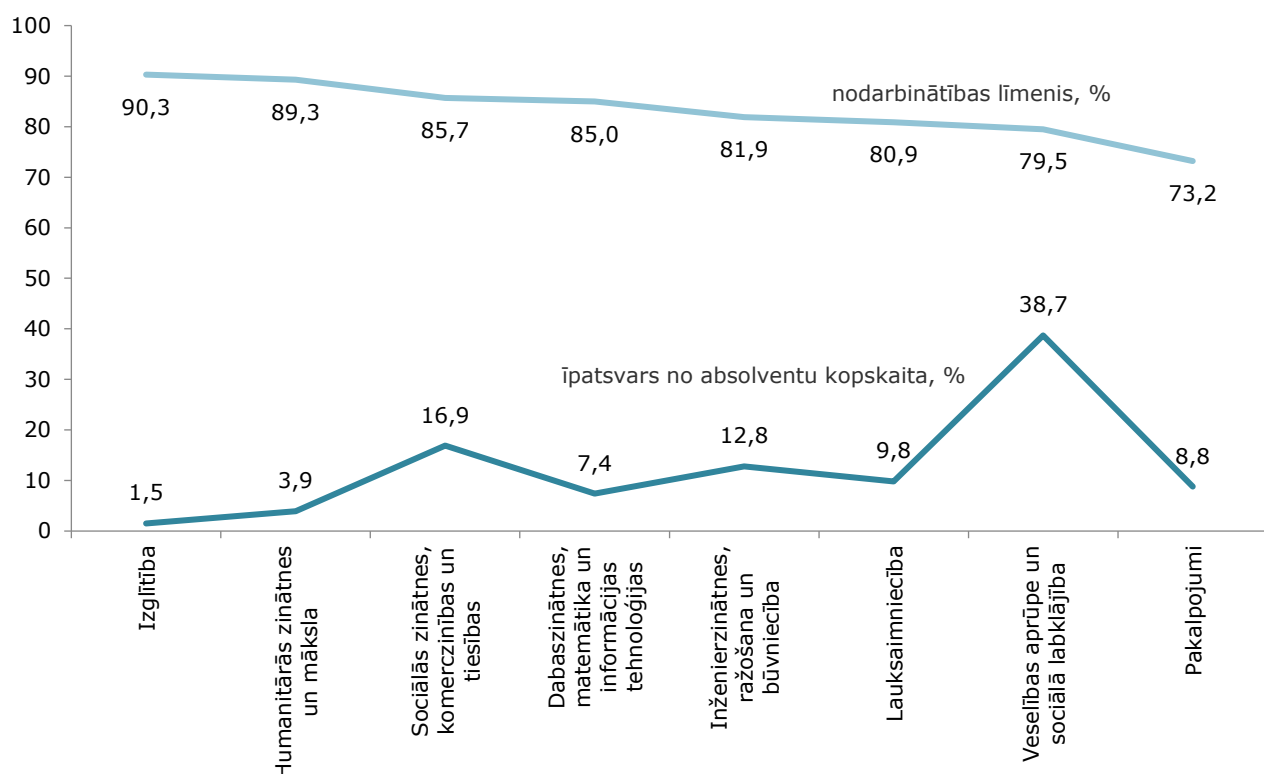
**Nodarbināto augstākās izglītības iestāžu absolventu sadalījums pēc trīs populārākajiem
saimnieciskās darbības veidiem (NACE 2. red.) 2018. gada nogalē**
(procentos)

- Lauksaimniecība, mežsaimniecība, zivsaimniecība (A)
- Rūpniecība (B-E)
- Būvniecība (F)
- Tirdzniecība, izmitināšana un ēdināšanas pakalpojumi (G, I)
- Transports, uzglabāšana, informācijas un komunikācijas pakalpojumi (H, J)
- Finanšu, apdrošināšanas darbības, operācijas ar nekustamo īpašumu, administratīvie dienesti (K-L, N)
- Profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi (M)
- Valsts pārvalde un aizsardzība; obligātā sociālā apdrošināšana (O)
- Izglītība (P)
- Veselība un sociālā aprūpe (Q)
- Citi pakalpojumi (R-U)

Visaugstākais nodarbinātības īpatsvars ir lauksaimniecības un izglītības nozares absolventiem – 90,3 % lauksaimniecības programmu absolventi un 89,3 % izglītības programmu absolventi bija nodarbināti gadu pēc absolvēšanas. Savukārt retāk darba gaitas nākamajā gadā pēc studiju absolvēšanas turpināja humanitāro zinātņu un mākslas programmu (nodarbinātības līmenis 73,2 %), kā arī sociālo zinātņu, komerczinību un tiesību programmas absolventi (79,5 %).

Augstākās izglītības iestāžu absolventu īpatsvars un nodarbinātības līmenis pa izglītības tematiskajām grupām 2018. gada nogalē
(procentos)

2018. gada nogalē bija nodarbināti visi Valsts robežsardzes koledžas un Latvijas Nacionālās aizsardzības akadēmijas 2017. gada absolventi. Ļoti augsti nodarbinātības rādītāji bija vēl sešām augstākās izglītības iestādēm – Ugunsdrošības un civilās aizsardzības koledžai, Valsts policijas koledžai, LU Rīgas Medicīnas koledžai, LU P. Stradiņa medicīnas koledžas Rēzeknes filiālei, Rīgas 1. medicīnas koledžai, Grāmatvedības un finanšu koledžai –, kur nodarbināti bija vairāk nekā 90 % iestāžu absolventu gadu pēc izglītības iegūšanas.

Augstskolu sadalījums pēc nodarbināto absolventu īpatsvara gadu pēc augstskolas beigšanas
(procentos)²

Vieta	Augstskola	Nodarbinātības līmenis
1.	Latvijas Nacionālās aizsardzības akadēmija	100
2.	Valsts robežsardzes koledža	100
3.	Latvijas Universitātes Rīgas Medicīnas koledža	96
4.	Ugunsdrošības un civilās aizsardzības koledža	96
5.	Valsts policijas koledža	96
6.	Latvijas Universitātes P.Stradiņa medicīnas koledžas Rēzeknes filiāle	94
7.	Rīgas 1. medicīnas koledža	92
8.	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Grāmatvedības un finanšu koledža"	91
9.	Latvijas Lauksaimniecības universitāte	89
10.	Latvijas Jūras akadēmija	88

Starp Latvijas lielāko augstskolu absolventiem visaugstākais nodarbinātības līmenis ir Latvijas Lauksaimniecības universitātes absolventu vidū (89 %), kam seko Latvijas Universitātes (85 %) un Rīgas Tehniskās universitātes absolventi (81 %).

11 Latvijas augstskolās reģistrēto bezdarbnieku īpatsvars bija augstāks par 2018. gada Latvijas darbspējas vecuma iedzīvotāju NVA reģistrēto bezdarbnieku īpatsvaru – 5,1 %. 2018. gada nogalē piecām augstākās izglītības iestādēm (Vadības koledža, Olaines mehānikas un tehnoloģijas koledža, Sociālās integrācijas valsts aģentūra, Banku augstskolas Uzņēmējdarbības koledža un Jēkabpils Agrobiznesa koledža) absolventu bezdarbnieku īpatsvars pārsniedza pat 10 %.

5. ABSOLVENTU IENĀKUMI

Jo augstāks izglītības līmenis 2017. gada absolventam, jo augstāki 2018. gadā nodarbināto vidējie bruto ienākumi. Pabeidzot 2017. gadā koledžas studijas un bakalaura studijas, absolventa vidējie ienākumi 2018. gadā bija 13 tūkstoši eiro pirms nodokļu nomaksas, bet maģistra studiju absolventiem – 19 tūkstoši eiro, savukārt doktora studiju absolventiem – 30 tūkstoši eiro.

Salīdzinājumam strādājošo mēneša vidējā bruto darba samaksa 2018. gadā bija 1 004 eiro.

2018. gadā divreiz augstāki vidējie ienākumi (vairāk nekā 37 tūkstoši eiro gadā pirms nodokļu nomaksas) bija nodarbinātajiem Rīgas Ekonomikas augstskolas absolventiem, salīdzinot ar citu augstāko izglītības iestāžu absolventiem (ienākumu mediāna gandrīz 22 tūkstoši eiro). Vidējie ienākumi vairāk nekā 17 tūkstoši eiro gadā bija Banku augstskolas, Rīgas Juridiskās augstskolas, Latvijas Nacionālās aizsardzības akadēmijas, Rīgas Tehniskās universitātes, Ugunsdrošības un civilās aizsardzības koledžas absolventiem.

Augstskolu sadalījums pēc absolventu ienākumu mediānas (bruto) (augstākie ienākumi) (eiro)²

Vieta	Augstskola	Ienākumu mediāna
1.	Rīgas Ekonomikas augstskola (<i>Stockholm School of Economics in Riga</i>)	21 899
2.	Latvijas Nacionālās aizsardzības akadēmija	17 208
3.	Latvijas Universitātes Rīgas Medicīnas koledža	16 017
4.	Ugunsdrošības un civilās aizsardzības koledža	15 714
5.	Banku augstskola	15 435
6.	Valsts robežsardzes koledža	14 916
7.	Rīgas Tehniskā universitāte	14 633
8.	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Rīgas Juridiskā augstskola"	14 409
9.	Valsts policijas koledža	14 229
10.	Rīgas Stradiņa universitāte	13 993

Zemākie ienākumi vērojami to augstāko izglītības iestāžu absolventiem, kuru nozarēs ir iespējama atšķirīga nodokļu samaksa – piemēram, skaistumkopšanas nozares pārstāvjiem, kuri var veikt nelielu patentmaksājumu, kultūras un mākslas jomu pārstāvjiem, kuri var slēgt autortiesību līgumus, vai jūrniekiem, kuri nodarbināti ārvalstu uzņēmumos un paši veic nodokļu iemaksas Latvijā. VID datus šo nozaru pārstāvju ienākumi var būt nepilnīgi.

Augstskolu sadalījums pēc absolventu ienākumu mediānas (bruto) (zemākie ienākumi) (eiro)²

Vieta	Augstskola	Ienākumu mediāna
1.	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Starptautiskā Kosmetoloģijas koledža"	4 636
2.	Liepājas Jūrniecības koledža	5 870
3.	Latvijas Mākslas akadēmija	6 883
4.	Latvijas Kultūras akadēmijas aģentūra "Latvijas Kultūras akadēmijas Latvijas Kultūras koledža"	6 933
5.	Latvijas Jūras akadēmija	7 703
6.	Daugavpils Universitātes aģentūra "Daugavpils Universitātes Daugavpils medicīnas koledža"	7 745
7.	Jēkabpils Agrobiznesa koledža	7 995
8.	Vadības koledža	8 096
9.	Transporta un sakaru institūta Latgales filiāle	8 623
10.	Daugavpils Universitāte	9 253

Datus par 2017. gada augstskolu absolventu aktivitāti un nodarbinātību 2018. gada nogalē un ienākumiem 2018. gadā var plašāk uzzināt <https://data.gov.lv/lv> saite uz datiem.

² Trīs augstskolās absolventu skaits neatbilst konfidencialitātes nosacījumiem, tādēļ ienākumi nav analizēti.

METODOLOĢISKIE PASKAIDROJUMI

Bezdarbnieks – persona, kura reģistrēta NVA kā bezdarbnieks.

Ekonomiskās aktivitātes statuss – dati par ekonomiskās aktivitātes statusu, nodarbinātību (profesiju, NACE) tiek gatavoti atbilstoši Komisijas Īstenošanas regulai (ES) 2017/543, kas attiecībā uz tematu un to dalījumu tehniskajām specifikācijām paredz noteikumus, kas vajadzīgi, lai piemērotu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 763/2008 par iedzīvotāju un mājokļu skaitīšanu. Tiek definētas kategorijas: nodarbinātie, bezdarbnieki, ekonomiski neaktīvie.

Ekonomiski neaktīva persona – pensijas vai kapitāla ienākumu saņēmēji, studenti u.c.

Ienākumu mediāna – augošā vai dilstošā kārtībā sakārtotu ienākumu centra vērtība jeb ienākumu sadalījuma viduspunkts.

NVA – Nodarbinātības valsts aģentūra.

Nodarbinātais – persona, kura 2018. gada novembrī bija nodarbināta, un to apliecina administratīvie dati.

Profesiju pamatgrupas – atbilstoši ISCO profesiju klasifikatoram
http://lm.gov.lv/lv/index.php?option=com_content&view=article&id=80154

VID – Valsts ieņēmumu dienests.

© Centrālā statistikas pārvalde, 2020.
Pārpublicēšanas un citēšanas gadījumā atsauce obligāta.

Lāčplēša iela 1, Rīga, LV-1301
tālrunis: 67366922; info@csb.gov.lv
www.csb.gov.lv